

Burek i frižider

Jesen je najlukavije godišnje doba. Uvuče se nekako potajno, skoro stidno preuzme ulogu ljeta i kao da sačeka da svi zaspu, i onda jedne noći čarobnim štapićem oboji ulice. Jesen jeste lijepa, ali nosi neku zebnju i strepnju sa sobom, najavljuje ono što će doći poslije nje. Zimu. Tamne noći. Opaku hladnoću.

Jesen je, i nedjelja je. Najgora kombinacija. Tek tada je usamljenost najveća. Posebno ako sjediš u kući sam, pališ već ko zna koju cigaretu i gledaš kroz prozor. Kiše su romantične zaljubljenim djevojčicama; pune praznine ljudima poput mene. Upalim TV, i piskutavi glas neke novinarkе ispuni prostor. Samo da više ne slušam tišinu.

Dohvatim mobitel da opet prelistam Facebook. Možda se nešto promijenilo za tri minute otkako sam ga spustio. Poruka od Emine: *Hej, braco 😊😊 Mislim se da li da te pitam, ali možda bi htio...* Dalje ne vidim, a ne otvaram poruku. Ova moja sestra zna biti stvarno naporna. Jedino još ona ne odustaje od mene.

Na početku jedne jeseni, slične ovoj koja sada šara po gradu, moja sestra je odselila u Sarajevo. Kada je Emina primljena na fakultet, svi smo plakali; od sreće što ide odavde, od tuge što ide od nas, od ponosa, a mati i babo valjda i od straha. Očita je zabrinutost, jer djevojka sa sela odlazi sama u veliki grad, da sakrije onu još veću brigu da li će imati dovoljno da šalju i njoj, da ostane i nama.

Kad je Emina dobila stipendiju, opet smo svi plakali. Od sreće. Rodila se nada. Uvijek je bila dobar učenik i dobro dijete. Ja nisam. Vraćao sam se kući sa već ko zna kojom kečinom, znajući da me više i ne čeka dugo brojanje i savjetovanje, samo kratki pogled razočaranosti. I to je to! Pa dobro, preživjet ću.

Iznenadio sam se kad me mama dočekala s osmijehom, sva ustreptala, razdragana. Kuća je mirisala na domaći hljeb, a na njenim rukavima vidjeli su se tragovi brašna. Babo nije bio tu. Znači da mu se opet neki komšija smilovao i pozvao ga da obavi nebitni poslić. Onaj za koji je sevap platiti Ismetu, iako ga možeš jednostavno uraditi sam. Prezirao sam ga zbog toga.

– Emina... Emina je zvala – kaže dok stoji ispred mene, skoro poskakujući.

– Gotovo je, sine! Položila je zadnji ispit, i sad kad bude to nešto branila pred profesorima i ko ti još tu bude, ne znam, zvala i nas i idemo svi u Sarajevo, svi ćemo je gledati...

Govorila je bez pauze, jedva stignuvši da diše. Nikad je nisam vidio sretniju i ponosniju. Ni nju ni babu kasnije. A i moje srce je zapjevalo od radosti. Nezamjenjiv je osjećaj kada se nekom tvom, najmilijem, desi nešto lijepo.

Dan odbrane njenog diplomskog rada je bio neobično tmuran. Oblaci su se udruženo spojili i prekrili nebo, ali je ona sijala kao sunce, sva lepršava i slatka. Svi su bili sređeni i dotjerani, elegantni i svečani. Moji roditelji nisu. Babo nikad nije ni imao odijelo; čak i na Bajram je nosio uvijek isti sako koji je oblačio samo za tu

posebnu priliku. Ovaj put je posudio od tetka. Čovjeka koji je barem tri puta širi od njega. Visilo je na njemu kao na ofingeru, dok su se zavrćene nogavice vukle po podu. Mama je mislila da izgleda lijepo, u nekoj dugoj suknji sa šarenom maramom oko vrata.

Kad smo svi ustali, komisija se smjestila, a Emina izašla da prezentira, čuo sam kako babo nekom od njenih kolega ponosno šapuće: „Ovo je moja kćerka.“ Osjetio sam kako mi crvenilo udara u obraze, a šake se stiskaju u pesnice. Htio sam da mu kažem da ne govori drugima da je povezan sa njom. Htio sam da mu kažem da je tako samo bruka i da će mu se ovi ljudi smijati iza leđa, jer izgleda kao jeftin seoski pokušaj i ništa više. Poželio sam da to nisu moji roditelji, ili da ih bar Emina nije pozvala među ove ljude. Sigurno je i nju sada bilo sramota.

Šuti, procijedio sam samo, pogledavši ga prijekorno. Vidiš da niko ne priča sad. Koga briga čija je.

Pogledao me malo iznenađeno, i onda postiđeno klimnuo glavom, kao da se slaže sa mnom. Oborio je pogled na svoje radničke ruke, koje su bile na stolu, pune žuljeva, još uvijek prljave od oraha koje su on i mama tucali prošle sedmice. Kao da je čuo i moje misli koje se stide njegovih ruku, spojio ih je i sakrio ispod stola. Do kraja dana nije više progovorio ni riječi.

U današnjici, kada mojih roditelja već odavno nema, otvaram poruku:

Hej, braco ☺ ☺. Mislim se da li da te pitam, ali možda bi htio i ti kod mene na ručak danas. Odavno nisi bio, a i djevojčice stalno pitaju gdje im je dajdža. Napraviti ću bureek;) Javi ako dolaziš <3

Dobra moja sestra. Uvijek je znala da cijeni ono što ima. Jednom, dok je još studirala, došla je za vikend kod nas i samo ponavljala kako je lijepo i kako se zaželjela i te kuće, i sela, a najviše roditelja. Pogledao sam na staru, poluraspalu peć u kojoj je jedva gorjela vatra, jer se te zime štedjelo, za dovoljno drva nismo imali dovoljno para, pa smo i u WC išli ogrnuti dekama, ni pomišljajući da skinemo debele vunene čarape. Nervoza i netrepeljivost u kući se mogla rezati nožem. Pogledao sam onda u nju i pitao je je li normalna i kako joj može biti lijepo ovdje gdje nema ništa, dok se tamo čak kupa u toplom kupatilu. Nasmiješila mi se najtoplije što je znala i rekla:

– Ali nema vas. Toplo je meni u stanu, ali hladno mi ovdje – pokazala je na lijevu stranu svog grudnog koša. – Toplije je meni, bolan, kad me njih dvoje ovako očima griju i kad ih mogu zagrliti. Ne bih to mijenjala ni za šta na svijetu.

Tada sam mislio da je luda. Kao i onda kada ih je na odbrani svog diplomskog ponosno grčila i slikala se s njima. Mislio sam kako je odlična glumica, kad ne pokazuje ako je stid izjeda iznutra. Možda da sam tada više vjerovao u ljude, ne bih danas bio sam u nedjeljno popodne. Ili da sam se postidio svog stida. Kao što sam trebao.

Dolazim, napišem kratko.

Još s vrata čujem graju i smijeh. Njene djevojčice su uvijek vesele. Kao i ona. Kad me ugledala, raširila je ruke, usne izvila u iskren osmijeh i objesila mi se oko vrata.

– Hajde, braco, napravila sam ti burek. Allaha mi je da prste poližeš. Hajde, operi ruke odmah.

Veselo me vodi u kuhinju. Na frižideru su okačeni besmisleni crteži. Razbacane linije u različitim bojama.

– Hanadi je prava mala umjetnica, zar ne? – kaže ponosno, vidjevši da gledam u crteže. Prešutim.

Kasnije, dok sjedimo za stolom i pijemo kahvu, Hanadi dolazi do mene i pruži mi list papira.

– Vidi, nacrtala sam i tebe sa nama.

Pogledam... i stvarno jeste. Odjednom one linije koje su do maloprije bile samo škrabotine, povezuju se i stvaraju savršeno smislenu sliku. Sve dobija smisao, kada negdje pripadaš. I ja to osjetim po prvi put nakon dugo vremena. Negdje pripadam.

A šta je ovo?, pitam je, pokazujući na crtež.

– Pa to je krov, naravno – kaže kao da je to najgluplje pitanje ikad – Vidiš, tu smo svi ispod krova. Jer sada puno pada kiša, pa da nam ne bude hladno kad pokisnemo.

Nasmiješim joj se, jer tek sada razumijem. Neće nam biti hladno. Čuvat će nas njen mali zaklon. Jer, pod tim krovom toplije je. U duši.

Nejra Šehić, studentica II godine Mašinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu

Prva nagrada